

בפולמוס על פולמוס הנשק

רצו — אמת ויחידה: לצאת לרחוב בשלל ההוקעות המאשימות את „ממשל לת מפא״י“ שהיא פנעה בציפור נפשה של האומה — בזכרון הקדוש של המיי ליונים שהושמדו ושל מתן נשק יהודי בידי הקלגסים הגרמנים, יורשי היטלר. המזימה היתה לגייס את שורות הפרי טיונים לשעבר, את לוחמי היערות (משום מה הם לא הפגינו את מחאתי-ם נגד יצוא הצעצועים), את משוחררי מלחמת-העולם השניה (על קיומו של אירגון „מצטנע“ זה, שעל דגלונו מחנך ססת החניכה „הלגיון הבריטי“ ושעל פעילותו „ענפה“ לא הרבינו משום מה לשמוע) — כי רק להקיצ ולהל-עין, ללכת רכיל ציבורי... לפרוט על אותו מיתר מסוכן של זכרון אסון האר-סה. והעיקר: לעשות חיל, לשאוף לצ-בירת „קולות“ בקלפי הקרובה.

אלתרמן בכנותו ובחכמתו פי רבות (וכמה הוא נאמן עלינו בעמידתו הפוכ-ליציסטית אמיצה-הלב, שבו-עשכוע!) פותב: „ואף-על-פי-כן — עצם העובדה שבין המתנגדים למשלוח הנשק הזה יש אנשים היודעים את הפרטים והם עשויים אולי לטעות בעניני בטחון. אך איש לא יעלה על דעתו פי הם עשויים לזלזל בעניני בטחון“. — האם הוסי-פה מידעתו של נתן א. העובדה המצע-רת שבאותה שבת גופה, בה שקדו קוראי „דבר“ על קריאת טורו, הופיעו דוברי השמאל באסיפותיהם והכריזו ברמקוליהם ש„האסון“ של יצוא הנשק מיוך בנקיטת עמדה כלפי אחד משני הגושים. וזה בזמן שאחד משני הגושים האלה מעניק לנאצר יוסי-יום אניות טעונות טנקים וסילונים, „מינים“ להכ-ברת עצמתו המיליטריסטית (לא „עו-זים“) ומסרתם הברורה היחידה היא השמדת ישראל (שאלה בטחונית, אלא בא דכל הדעות). האם יכול להיות זל-זול רב יותר מזה באינטרסים הנורליים של-בטחון המדינה — אם איר-הנחות כלפי אותו החולש על האחד משני הגו-שים — היא יותר חשובה מאשר כל השיבוטה הבטחנית העליונה של הפ-עולה?

בפולמוס חמור והרה-גורל זה מופר-חות ההגדרות: רגש, אמוציה, לב — וכיוצא באלה. אינני רוצה חסיד-חלילה לטפח אידיאולוגיה של יצוא נשק לגר-מניה — אלא אני חושש בכל-זאת של-אסון הגדול שקרה לאומתנו מתלוות כל הזמן נימה עגומה שאנו משתיקים אותה. והיא צפה ועולה למרות כל מאמצינו להשכיחה, להשתיקה. מעין מיתר עזירי, שהיד נרתעת מלפרוט עליו — אך חזנתו מתפרטת מאליה... עמידתם הטראגית האחרונה של קדושינו. עמידתם ועמידתנו... הצורך ימח-שמו התבטא פעם באחד מנאומיו על ההלגה שלנו בארץ. בוו לשונו הטמאה: „עשרים אלף ההיילים שטוחר-הרגליים“ („די פלאט-פוס סאל-דאסן“). — — — מדינת ישראל קמה וכוננה את צב-אות-ישראל להגנה, לעוז ולעצמה. בק-המומחים הצבאיים בעולם רווחות, כידוע, דעות שונות על צה״ל. יש מהם המניחים כי חיל צה״ל הוא החייל המ-עולה ביותר בעולם ויש מהם האומרים שהוא שני במעלת סיבו (הכל כמובן יחסית לגודלו, צידו וכי) והנה המ-דינה הצעירה הזאת הוסיפה להוכיח שיש לאל ידה לבנות, תוך העשור הרא-שון לקיום עצמאותה, גם תעשיה צב-אית רבת היקף ויוזמה והיא מייצרת סוגי נשק ותחמושת שטופי המומחים הצבאיים בארצות-הרוך סמכו את ידיהם עליה (גם כאן, למובן תיחסיות שמו-רת).

האם אין בעצם עובדת מכירת נשק זה לעזים שבשונאינו לשעבר משום קומפנסציה מסוימת ששר זהיסטוריה זיכה בה אותנו?

בנימין עמרי

מתיעת-כבוד אני ניגש להתווכח עם המשורר נתן א. — ויהא משום שרבים גם רבים משוכנעים בכנות דעתו ודב-ריו בפולמוס הנשק שהסעיר פל-פך את כולנו בימים אלה.

המצער והמסריד את הדעת מרבר הוא שאלה אשר נתן א. גוטלם תחת חסותו ומשמש, כנראה, דוברים-בכות, אינם נאיביים ביותר, וודאי לא כנים כלל בדישתם ובחלקם הנצחני בפול-מוס מכאיב זה.

קושי מיוחד בהתסודרות עם דעו-תיו של נתן א. הוא עמדתו האישית, הקיצונית במוסריותה, בפרשה מסרידה זו ועצם גישתו האינדיבידואלית לענין. גישה — עם כל חכמת ביטויה — ער-סדת בסתירה להגיון התפתחות האי-רועים ב„צוק עתים“ אלה ואינה תוא-מת, — וודאי שלא ניתנת להיות קו-מנחה לממשלה בעבודתה כבדת-זאח-ריות ועמוסת-הגורל, בעמדה מפני גר-פי-שיקול פה מכריעים לאומה. בה בשר-עה שהפרס יכול לעבור בצדי-הדרך, לחיות את חייו השלוים-כביכול מבלי להיתקל בהם ולהיות שקט ושלם עם הגיון מצפוני וגם שלום כבודו האישי. אולם לגבי המדינה, לגבי שלומה ורוו-התה, לנצי הממשלה הקרואה להנהגה פעילה — שאני.

הפולמוס מסביב לענין מכירת הנשק לגרמניה ב-1959 איננו בעצם, כהגדרת נתן א., „מחלוקת שלא היתה מרה סמנה“. אמשר, לוא העמדנו בפני פר-שה זו ב-1952, לאטור לפני הסכם השילומים, לפני קיום עובדת הסחר עם גרמניה, לפני עיסקת-הנשק הצ-כית עם מצרים, ולפני התמורה הנ-דולה במעמדה של גרמניה בזירה הבינלאומית, — ייתכן שהדיון או לא היה „פוסר“ מלל וכלל. אולם כיום — שאני.

אין להסיה את הדעת מנה שהויבוח המר הזה נכמה עליו ב-1959, לאמור: לאתר החלטת הממשלה ולאחר שמיבצע יצוא הנשק מצוי פטר בעצם תהליך ביצועו.

הבה נתבונן רגע: מה היו פוונותיהן של מפלגות השמאל שעוררו את הויכוח בתאריך זה? הם ידעו אף ידעו על דבר מכירת הנשק לגרמניה בעתו, בעוד מועד; הם הרי שיגרו מכתבים בענין זה היגע-לדעתם לראש-הממשלה — ולמה, איפוא, שתק-ההשתיקו את הענין, את „מרי-שיהם“ זה, והעלימהו מהציבור ותנובתו? הרי השרים בנוסב וברזילי לא טוענים שהופתעו למשמע העיסקה, שרבר ביצועה נודע להם רק מפי ה„שפיגל“, והשרים חברי „אחדות-העבודה“ — האם גם בישיבות המרכז הסגורות של מפלגתם הם מאזוים ער-ניים ומתכהשים לידיעת דבר ההסכם על מכירת הנשק לגרמניה? המזימה שקופה מדי ואין לפקפק בה: להשמיץ ויהי סת! להביא לדיסקרדיטציה של הממשלה ויהי סת! — אותה ממשלה שאמנם הם מואילים לשבת בה על כס-אותיה — לא רק בכנסת — אבל כל-זמן ישיבתם בה הכ מוכיחים את נכונותם לחתור תחתה, כשנראה להם שיש סיכויים לצבור „הון“ של תככים מפלגתיים צרים. כוונתם היתה — לצע-

הויוינגר בשוכה
הקשרים נגר היטלר
בון, 11 (ע"ר), — המפקה
אכללי של הצבא המערב-גרמני, גנראל אדולף טויוינגר תיאר היום את המשתתמט בהתנקשות בחיי היטלר ב-1944. כעדים הבולטים ביותר נגד אשמתו הקולקטיבית של העם הגרמני.
מיניסטרוי-החוץ המערב-גרמני התיך היום פירסומה של פקודת-היום של גנראל הוי-זינגר שתפורסם ב-20 ביולי, במלאות 15 שנה לנסיין חהתי נקשות.
בהודעה נאמר פי מעשה זה חיה „קרן-אור בימי תאמלה של גרמניה“.